

Advies:

Concept Exploitatieplan 2027 West-Brabant

Referentie: 26.13
Adviesdatum: 14-7-2026
Behandeld door: Astrid Buur, Adviseur/ vertegenwoordiger reizigersbelangen

Geachte heer Klein Nagelvoort, beste Dieter,

Reizigersoverleg Brabant (ROB) heeft het concept Exploitatieplan West-Brabant 2027 van Arriva beoordeeld en op punten voorzien van advies. Met dit exploitatieplan wordt een eerste doorontwikkeling van het aanbod gedaan dat in 2023 door u is ingediend op basis van het Programma van Eisen. Belangrijkste aanleiding voor de verbeteringen zijn de rijtijdenanalyse, tussentijdse infrastructurele aanpassingen aan de routes, disbalans in de ochtendspits en ingediende voorstellen ter verbetering van gemeenten en ROB.

De input voor dit exploitatieplan, de beoordeling en dit advies zijn tot stand gekomen door inventarisatie bij onze werkgroepleden die de Brabantse reiziger vertegenwoordigen. Op 27 mei heeft Arriva het voorgestelde Exploitatieplan toegelicht tijdens een bijeenkomst met onze werkgroep.

Infrastructuur en rijtijden

Reizigersoverleg Brabant constateert dat de voorgestelde wijzigingen voornamelijk voortkomen uit nieuwe infrastructuur en een actualisatie van rijtijden. Deze aanpassingen zijn noodzakelijk om de dienstregeling betrouwbaar te houden.

Geertruidenberg Amerweg

ROB begrijpt de keuze om een nieuw eindpunt te realiseren aan de Amerweg. De voorgestelde oplossing verbetert de verkeersveiligheid en voorkomt dat reizigers onnodig geconfronteerd worden met langere wachttijden tijdens een eindpunthalte. Positief is dat reizigers vanuit het Schonckplein en de Oude Stadsweg profiteren van een meer logische en directe bediening.

Wij adviseren duidelijke reizigersinformatie rondom de wijziging van het eindpunt en de naamswijziging van de halte. Voor incidentele reizigers kan onduidelijkheid ontstaan tussen de haltes Emmaweg, Centraleweg en de nieuwe halte Amerweg. Heldere communicatie voorafgaand aan de invoering is daarom belangrijk.

Oud Gastel busstation

Eerder heeft ROB positief geadviseerd over verplaatsing van het busstation naar de nieuwe locatie aan de Kruislandseweg. Kortere rijroutes leveren efficiëntie op en maken het mogelijk om vrijgekomen middelen elders binnen het netwerk te investeren. Daarnaast biedt een modern busstation kansen om de kwaliteit voor de busreiziger verder te verbeteren met o.a. wachtruimte, fietskluizen, waterpunt en deelfietsen.

Wij adviseren Arriva en de gemeente aandacht te besteden aan de looproutes van reizigers die gewend zijn aan de huidige locatie. Daarbij dienen toegankelijkheid, veiligheid en goede bewegwijzering belangrijke uitgangspunten te zijn.

Analyse rijtijden

ROB onderschrijft het belang van realistische rijtijden. Een betrouwbare dienstregeling is voor reizigers altijd belangrijker dan een theoretisch snelle dienstregeling die in de praktijk niet haalbaar blijkt. Tegelijkertijd baart de structurele verslechtering van de doorstroming in Breda zorgen. Wanneer verkeersmaatregelen leiden tot langere reistijden en een afnemende betrouwbaarheid van het openbaar vervoer, heeft dit direct gevolgen voor de aantrekkelijkheid van de bus. ROB ondersteunt daarom de oproep aan gemeente en provincie om verkeerskundige maatregelen nadrukkelijk te toetsen op hun gevolgen voor het openbaar vervoer.

Breda Stad

Reizigersoverleg Brabant ziet in Breda een logische doorontwikkeling van het netwerk, waarbij nieuwe infrastructuur wordt benut en tegelijkertijd wordt gezocht naar optimalisaties op basis van reizigersreacties en daadwerkelijke reizigersstromen uit het eerste concessiejaar.

Lijn 1 Topaasstraat

Wij zijn positief over de invoering van de oorspronkelijk beoogde route via de Topaasstraat. Reizigers uit Heusdenhout krijgen hiermee een directere verbinding richting centrum. Wel adviseren wij dat door gemeente Breda kleine infrastructurele aanpassingen worden gedaan zodat vanuit de Topaasstraat over kan worden gestoken naar Molengracht en andersom. Op die manier kan stadslijn 1 ook andere belangrijke bestemmingen zoals haltes Amphia Ziekenhuis en Hogeschoollaan aandoen met eventueel een onderscheid in werkdagen en weekenden. Voor potentiële passagiers uit Brabantpark en Heusdenhout ontstaat dan een goede reismogelijkheid om van en naar het ziekenhuis en de scholen te reizen.

Lijn 5 Centraal Station – Heusdenhout

ROB verwelkomt de frequentieverhoging van lijn 5. Een hogere frequentie maakt het openbaar vervoer aantrekkelijker en vermindert wachttijden. Met name de verbeterde bediening van Brabantplein, Tilburgseweg en Heerbaan betekent voor veel reizigers een duidelijke kwaliteitsverbetering. De keuze om een deel van de ritten versneld te laten rijden is vanuit exploitatieperspectief begrijpelijk. ROB adviseert echter om reizigers zeer duidelijk te informeren welke ritten niet langs Epelenberg rijden, zodat verwarring bij haltes wordt voorkomen.

Omwisseling lijnen 3 en 4

ROB is positief over de voorgestelde omwisseling van de lijnen 3 en 4. De wijziging komt tegemoet aan een door reizigers geuite wens en herstelt voor verschillende wijken een directe verbinding met halte Centrum. Daarmee sluit de dienstregeling beter aan op de dagelijkse reisbehoefte van reizigers. Ook hier is heldere communicatie voorafgaand aan de invoering is belangrijk.

Lijn 170 via Breda Haven

Het terugkeren van openbaar vervoer op de havenroute is al lange tijd een nadrukkelijke wens van Reizigersoverleg Brabant. Nu de havenroute al geruime tijd beschikbaar is voor busverkeer, heeft ROB tijdens de eerdere consultatieronde expliciet verzocht om de westzijde van het centrum weer te bedienen, volgens de oorspronkelijke concessieaanbieding van Arriva.

ROB is dan ook verheugd dat Arriva gehoor geeft aan deze wens en adviseert hier uiteraard positief over. Gezien de geplande infrastructurele ontwikkelingen van de gemeente Breda op en rond de havenroute begrijpen wij dat Arriva ervoor kiest om deze bediening voorlopig te realiseren met lijn 170 in plaats van met stadslijn 1. Daarmee wordt op korte termijn alsnog invulling gegeven aan een lang gekoesterde reizigerswens.

De voorgestelde route verbetert de bereikbaarheid van het centrum, de havenomgeving en Brepark. Dit zijn locaties met een belangrijke recreatieve, culturele en economische functie binnen Breda. Daarnaast ontstaat voor bezoekers en inwoners een aantrekkelijkere rechtstreekse verbinding met de binnenstad.

ROB adviseert om, zodra de werkzaamheden definitief zijn afgerond en de Haven duurzaam beschikbaar is, alsnog uitvoering te geven aan het oorspronkelijk beoogde netwerkconcept. Daarbij zien wij graag een hoogfrequente bediening van de westzijde van het centrum met een kwartiersdienst, gerealiseerd door een combinatie van stadslijn 1 en streeklijn 170. Hiermee kan de havenroute uitgroeien tot een volwaardig onderdeel van het Bredase openbaarvervoernetwerk.

Bravodirect Breda en Omstreken

Routewijzigingen lijnen 370 en 380

Wij zijn het eens met de voorgestelde herschikking van de lijnen 370 en 380. Positief is dat reizigers uit Oud Gastel, Oudenbosch en Hoeven een directe verbinding met Breda Centraal behouden en zelfs versterken. Ook begrijpt ROB de keuze om lijn 380 niet langer door te trekken naar Geertruidenberg gezien de lage bezetting en de verkeerskundige problemen.

Frequentiewijzigingen en aanpassing besteisen Bravodirect

ROB is positief over het herinvesteren van beschikbare middelen in hogere frequenties op lijnen 370 en 371. Vooral in de avonduren levert dit voor reizigers een belangrijke kwaliteitsverbetering op. Kortere wachttijden en betere overstapmogelijkheden maken het openbaar vervoer aantrekkelijker. Wij hebben geen bezwaar tegen het aanpassen van de eisen uit het bestek voor de lijnen 370 en 380 en het afwijken van lijn 380 van de Bravodirect formule. Wel adviseren wij de effecten van het vervallen van lijn 380 in de avond en weekenden te monitoren. Hoewel de bezetting momenteel beperkt is, kunnen toekomstige ontwikkelingen rondom Breda Zuidoost invloed hebben op de vervoervraag.

Capaciteitsanalyse en overige wijzigingen

Arriva heeft de capaciteitsontwikkeling geanalyseerd en de dienstregeling in dit exploitatieplan aangepast waar vraag en aanbod niet in evenwicht waren. Het toevoegen van extra bussen op drukke verbindingen draagt direct bij aan reiscomfort en betrouwbaarheid voor de reiziger.

Tegelijkertijd begrijpt ROB dat ritten met zeer beperkte bezetting worden geschrapt om middelen efficiënter in te zetten.

Reizigersoverleg Brabant is positief over de voorgestelde aanpassingen rondom het traject Altena – 's-Hertogenbosch. De extra overstapvrije verbindingen richting 's-Hertogenbosch en de inzet van extra capaciteit komen tegemoet aan een al langer bestaand capaciteitsprobleem. Wel vragen we aandacht voor de reizigers uit het zuiden van Altena. Voor hen betekent de aanpassing een extra overstap op Kromme Nol in de ochtend. Ons advies is om een ruime overstaptijd in te plannen zodat de aansluiting in de ochtendspits wordt geborgd. Werkafspraken in de uitvoering kunnen hier nog extra aan bijdragen.

Conclusie

Reizigersoverleg Brabant constateert dat het concept Exploitatieplan West-Brabant 2027 vooral bestaat uit verbeteringen en bijstellingen van het netwerk dat bij de start van de nieuwe concessie is ingevoerd. De voorstellen zijn grotendeels gebaseerd op ervaringen uit de praktijk, reacties van reizigers en analyses van reizigersaantallen en bezetting. ROB ziet daarbij vooral positieve ontwikkelingen in de verdere versterking van het Bravodirect-netwerk, de extra capaciteit op drukke verbindingen en de verbeterde bediening van verschillende stads- en streeklijnen. Tegelijkertijd blijft het belangrijk dat reizigers tijdig en duidelijk worden geïnformeerd over wijzigingen in routes, eindpunten en frequenties. Ook vindt ROB het belangrijk dat na invoering goed wordt gevolgd hoe de wijzigingen in de praktijk uitpakken, zodat waar nodig kan worden bijgestuurd.

Wij ontvangen graag uiterlijk 25 augustus 2026 uw inhoudelijke reactie op dit advies over het concept Exploitatieplan 2027 West-Brabant. Voor verdere toelichting kunt u contact opnemen met Astrid Buur, Adviseur/ vertegenwoordiger reizigersbelangen. ROB publiceert dit advies na 28 juli op www.reizigersoverlegbrabant.nl.

Met vriendelijke groet,

Maruška Lestrade-Brouwer
Voorzitter, Reizigersoverleg Brabant